

ACC. N:R M. 16228: 1-19.

Landskap: *Västergötland* Upptecknare: *Nel Johansson, Hvid*
Härad: *Kind* Berättare: *olika personer; se uppt. bladens*
Socken: *Ö. Frölunda* Berättarens yrke: *kyrkovaktm.
f. 1902 i Ö. Frölunda
bakida!*
Uppteckningsår: *1965* Född år _____ i _____

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Arbetsgillan s. 1-19.

H. G. 7.

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R

M. 16228.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Folklivsarkivet Finngatan 8 Lund.

Insänder härmed mina uppteckningar till frågelista HC 7.

Som vanligt har jag försökt att besvara denna frågelista så noggrant som möjligt, i varje fall vad jag själv vet och med mina berättares hjälp, återge det som varit det mest sedvanliga här på orten av det, som efterfrågas. Jag vet att det i en viss mån kunde varit bättre förklarat, vad som angår vissa gillan. Men det börjar att vara ganska svårt att finna gamla goda berättare från äldre tid. Jag hoppas dock att folklivsarkivet skall finna något av värde av uppteckningarna.

Med detta får jag avsluta mina uppteckningar för denna säsong, om det ej är någon särskild frågelista som folklivsarkivet vill ha besvarad före hösten.

Om allt är som det skall vara och folklivsarkivet vill ha uppteckningar i fortsättningen från mig, återkommer jag till hösten.

Högaktningsfult.

Axel Johansson
Axel Johansson.

12/4-65

ACC. N:R **M. 16228: /.**

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Arbetsgillén H C 7.

A. Den större gemensamhetens gillén.

Vad jag har lyckats att få reda på om sådana större gillén, som om fattade större enheter t, e, x, hela byar eller ännu mera, vad jag förr hört omtalas och i en viss mån varit med om själv, torde sådana gillén av större omfattning ha förekommit mycket lite här på orten.

Skalljakter.

Sådana förekom här i äldre tid, såväl i större, som i mindre omfattning. De större var när flera grannlag eller byar hade sådana jakter gemensamt, och ännu större om sådana försiggick tillsammans med någon grannsocken. O. Frölunda har haft sådana större vargjakter tillsammans med grannsocknen Håcksvik. Dessa försiggick i regel i Håcksvik. Naturen där var för detta ändamål bättre danat, än vad för Hållandet var här i O. Frölunda. Om dessa vargjakter har jag förut upptecknat. Att dessa skalljakter, såväl större, som mindre, skulle ha avslutats med ett gille, torde ej ha förekommit här på orten. I varje fall - om sådana gillén förekommit, har de ej varit av sådan karaktär, att de lämnat minnen kvar och talats om av eftervärlden.

ACC. N:R M. 16228:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2. —

Slåttergillet.

Slåttergillan förekom i äldre tid ganska mycket av här på orten. För så långt tillbaka i tiden, som de gemensamma ängsslåttern förekom här på orten, är det ganska svårt att få några upplysningar om de gillan, som förekom efter deras avslutande. De flesta sådana gillan som förekom här efter avslutad slåtter var i större sammanhang på de gårdar, som hade mycket med ängsslåtter. När dessa ängar skulle slås, gjorde man ofta utbyte av arbetskraft med andra som hade samma förhållanden och dels lejd arbetskraft. Dessa slåttergillan hade lite karaktär av att det i en viss mening var lite gille hela dagen. Maten var något bättre eller annorlunda mot det rent vardagligt förekommande. Brännvin skulle i äldre tid förekomma till nästan allt, i varje fall till alla arbeten, som till någon del hade något avvikande från de mera vanliga dagliga sysslorna. Så var också förhållandet med ett sådant slåttergille. Med en sup eller två började denna arbetsdag i en tidig otta. Man fick också supar till maten och någon extrasup dessemellan för att humöret och arbetslusten skulle hålla sig på toppen. Det egentliga gillet var dock efter detta arbetes slutförande. På kvällen blev det ganska mycket av

ACC. N:R M. 16228:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3. —

såväl mat som dryck och sedan dans på logen eller i storstugan. Någon riktig skildring av de maträtter, som förekom kan jag ej ge. Här på orten var det så med detta att det ej var något särskilt utprägladt med bestämda maträtter, ej heller något särskilt av direkt kalasmat, som brukade att förekomma denna tid vid begravning bröllop m, m, Det kunde också förekomma slåttergille av lite annan anledning än den förut nämnda. Om någon genom sjukdom ej orkade med sitt arbete, som förut, det kunde också vara en nybliven änka m, m, som bad sina grannar, närboende och släktingar om hjälp med slåttern, det förekom också att grannarna och släktingar erbjöd sådana personer denna hjälp, om de förstod att de själva ej ville bedja om detta. Dessa personer brukade då i regel så långt deras ekonomiska tillgångar tillät det att göra ett slåttergille. Någon annan form av betalning eller utbytesdagsverken förekom ej.

Brytegille.

Några större sådan gillan, som t, e, x, för en by eller sammanslagning av gårdar, torde ej ha förekommit här. Brytegillan har dock förekommit mycket av här i äldre tid. Ofta var det så att en by eller

ACC. N:R M. 16228:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4. —

några gårdar kunde ha en basta gemensamt. Det fanns också gårdar, hade egen sådan. När brytning av linet skedde, gick ofta grannarna -helst ungdomen- på kvällen till bastan. Som tack för att de kom och hjälpte till blev det i regel ett litet brytegille. Senare tid när sådana brytegillen förekom-då kaffet blivit mera allmänt-var det i regel sådant man bjöd på. Som regel-om ej alltid-så dock ofta blev det ~~da~~ också dans. Här på orten var i regel denna tid, bondgårdarnas stugor stora och rymliga, och alltså plats för att dansa.

Skättegille. Jag föreställer mig att benämningen "skättegille" är detsamma, som här på orten benämndes för "Skäkttegille". Av de olika verktyg, som förekom till linberedning fanns ett som benämndes "skäkta". Med dessa gillen var det i stort lika med vad som har upptecknats om "brytegille".

Kardegille.

Vad jag själv och mina berättare har hört omtalas torde ej kardegille i en egentlig mening ha förekommit här på orten. Min mor fyller 90 år nästa månad, hon säger sig ej ha varit med om detta.

ACC. N:R M. 16228:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

5, —

Hon berättar att kardning mycket förekom, som kvällsarbete, men att några särskilda gillan ej förekom i samband med detta arbete.

Bykegille.

Bykegille förekom, men ej som något större gille. Detta kan ej jämföras med t, e, x, slättergille. Denna form eller arbetssätt med en tvätt, som i vissa fall förekom här på orten till i slutet av 20 och början av 30 talet, tog alltid lång tid och blev sent på kvällen eller början av natten, innan den var färdig. Det var i regel på de större gårdarna och herrskapsställena, som denna form av tvätt förekom. I regel var det en eller två lejda tvätterskor och en eller två av gårdens pigor, som skötte om denna tvätt. På kvällen brukade gårdens drängar och även ungdom från grannställena - i vissa fall även från längre håll beroende av vad det var för tvätterskor - komma för att hjälpa till med byken. Det har jag själv varit med om många gånger under åren 1918-28. De som tvättade var väldigt glada om det kom någon för att hjälpa dem med denna tvätt. Det sista momentet var ett väldigt vattenkokande och ösande i bykkaret. Som regel fick man alltid kaffe eller annan förtäring. De bykgillan jag

ACC. N:R M. 16228:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

6. —

var med om förekom ej dans. Det var också i regel alldeles försent för detta innan arbetet var färdigt. Under den senare delen av slutet av 1800 talet förekom det dock på de större gårdarna här, där som var många pigor och drängar, att det också förekom dans å bykgillena. Min mor berättar om detta, att två sådana ställen, som hon tjänade som pigor, förekom det att de dansade på bykgillena. Från gårdsköket brukade de bliva tilldelade det som var avsett för traktering. I regel var det drängstugorna, som de sedan dansade uti. Det hände också att det kom ungdom från torpställen tillhörande gården, även ifrån kringliggande gårdar, och då kunde det bliva ganska ~~en~~ så stora samlingar. Dessa bykegillan var i stort sett en samling endast för ungdom.

Byggnadsgillan.

Taklagsöl och ryggåskanna, är här på orten såväl i äldre tid, som nu samma gille, det har nämligen ett av dessa benämningar. Hur gammalt detta gille är här på orten kan jag ej redogöra för, har ej lyckats att få någon bestämd uppgift om detta. Så länge jag själv minns har det dock förekommit och förekommer fortfarande. På ett sådant gille

ACC. N:R M. 16228:7

FOLKLIVS-
ARKIVET
7, LUND

som på många andra liknande, kan förplägnaden bliva ganska så olika. Många av dessa ryggåskanner "taklagsöl" har i såväl gången, som nu-tid, den likheten att de har varit ganska våta. Något bestämt över dessa gillan vad som angår mat och dryck torde ej ha förekommit, varken i äldre tid eller senare.

Klinegille.

Jag utgår ifrån att klinegille är detsamma, som här på orten kallades för "klenegille". Det var de ojämnheter som uppstod å timmrade väggar, som klenades släta med lera. Om något särskilt gille förekom efter avslutat arbete med detta, har jag ej lyckats att få någon upplysning om. Men troligt är att det förekommit, det är också ganska längesedan denna klening av timmerväggar förekom.

Torvupptagning.

Gillan vid torvupptagning har ej förekommit här på orten. Detta torde väl i första hand vara beroende av att detta i stort sett är en skogsbygd. Torvupptagning för bränsle har skett mycket litet här. Även torvupptagning till användning som strötorv, förekom myc-

ACC. N:R M. 16228:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

8

ket litet i äldre tid. Då användes här på orten i huvudsak hackat granris och ljung och s,k,flåtorv. Upptagning av torv -strötorv- började i någon nämnvärd omfattning först efter 1900 talets början.

Gemenskapens gillen.

Det torde vara ganska uppenbart att de flesta av dessa gemensamhets gillen i äldre tid hade en gtor uppgift att fylla. Till skillnad mot nutid, var folket i de olika byarna ganska mycket hänvisade till varandra. I vissa fall kan väl även i detta fall räknas lite större gemenskaper, sockenvis och dyligt. Några offentliga nöjen var det ganska sparsamt med på landsbygden i äldre tid. Man var glad åt vad dessa sammankomster kunde giva giva av nöje och avbrott av vardagens enahanda. Rent praktiskt sett hade de också en ganska stor betydelse. I väntan på det gille som skulle avsluta det förelagda arbetet, utfördes detta med glädje och i regel under en glad och gemytlig samvaro. Detta är ju också helt naturligt, har man ett hårt och drygt arbete, som skall utföras, är det roligare att vara många, så att man ~~SKALL~~ kan se ett slut på detsamma. Var och en ville också visa sig från sitt bästa jag och många arbete delvis över

ACC. N:R M. 16228:9

FOLKLIVS-
ARKIVET
9. LUND

sin egentliga förmåga. Sett från en ren arbetssynpunkt-tekniskt sett-blev dessa gemensamhetsarbeten ofta till nytta för många. Om någon ~~p~~ hade lärt sig ett nytt moment av det arbete, som utfördes så att detta kunde utföras på ett bättre och lättare sätt än det gamla och vanliga. Man kom också i tillfälle till att diskutera och jämföra arbetsredskapen. För många var dessa arbetsgillen en stor ovärderlig hjälp såväl ekonomiskt, som moraliskt. De hade och så en stor betydelse för samhörighetskänslan.

B.Gårdens gillen.

Gillen, som Sågille-dynggille-Möggille-Potatisgille- Kvastöl-torde ej i någon särskild bemärkelse ha förekommit här på orten. I varje fall har de ej varit så förekommande, att det kan hänföras till gill-
len. Visserligen var det i äldre tid så på de flesta gårdarna, att nästan varje avslutat arbete av någon större betydelse, firades på något sätt, som avvek från det vanliga vardagliga. Som jag förut nämnde, kan de dock ej hänföras till egentliga gillen. Vadhållning om någon av ovannämnda arbetens slutförande på en viss tid om vä-
derlek och andra betingelser för arbetet var gynnsamma, ~~XX~~ kunde fö-

ACC. N:R M. 16228:10.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

förekomma. Vadhållningen var väl egentligen ett löfte åt dem som utförde arbetet, att om detta var färdigt inom en viss bestämd tid fick de löfte om t, e, x, en extra traktering. Men detta löfte kunde också vara någonting annat t, e, x, en viss fritid. Potatisgille förekom väl i en viss mån, så sett att bönder och torpare ofta gjorde ytbytesdagsverken med detta arbete. I samband med detta blev det lite mera eller rättare någon annurlunda mat än den rent vardagliga. Det förekom också att man avslutade dessa potatisupptagningsdagar med dans.

Slaktgille.

Vid den s, k, storslakten, som i äldre tid förekom på hösten, blev det alltid lite särskilt fästligt mest hela dagen även om inget särskilt gille i samband med detta var avsett. Som sed var i äldre tid vid många viktiga arbeten, gick ej dessa att utföra utan brännvin. Så var det också vid slakten. Innan man gick att döda djuret skulle man ha en viss kvantitet brännvin, likaså efteråt, och så fortsatte det vid arbetets avslutande av vissa viktiga moment. På kvällen när man kunde börja att avsmaka en viss del av slaktmaten, som

ACC. N:R M. 16228 : //

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
//

grynkörv och blodpalt, som i regel blev färdigt första dagen, blev detta givetvis en form av gille. Det hände också att det kom ungdom ifrån granngårdarna och ville smaka på slaktmaten. De kom objudna, men man smuglade ut smakbitar till dem. Ungdomarna brukade ofta att göra på detta sätt. På de stora gårdarna-herrgårdarna-brukade drängarna att gå till köket och tillkänna sin närvaro för att få sig en extra förplägnad av slaktmaten. Det hände också att det kom ungdom från granngårdarna i samma ärende. Pigorna på gårdarna, som hade sina pojkvänner bland andra än gårdens drängar, talade om för dessa när storslaktdagen skulle inträffa. Många rätt roliga episoder, som har inträffat i samband med detta, har jag hört berättas, t, e, x, att fel person har fått en smakbit av slaktmaten. Jag tar mig friheten att uppteckna en sådan.

Mölneby-Gård, den största här i orten, ägdes före 1885-då familjebo-lag bildades-av en patron Hansson med förnamnet Anders. En piga på gården hade sällskap med en av gårdens drängar, som också hette Anders. En slaktdag hade hon bestämt med honom att han på kvällen skulle komma till köksförstugan, så skulle han få smaka på slaktmaten. När hon hörde något röra sig i förstugan, tog hon för givet att

ACC. N:R **M.16228:12.**

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

12. —

det var hennes Anders, som kommit. Hon tog en blodpalt i handen och gick ut i den mörka förstugan och frågade, är det du Anders, ja det är det, ta den här blodpalten så längen, ja hinner ej komma ut än, ja kommer senare. Nu råkade detta till att vara patron själv, som haft något ärende till köksförstun. Han tog palten i handen, gick in till sin fru och sade, se här du vad jag har fått utav en av pigorna. Frun tog palten och gick ut till köket och frågade vem det var som gett patron en palt. Det var ingen som ville erkänna detta, men alla viste vem det var, och alla utom den som gett bort bort palten hade hejdlöst roligt åt att hon tagit fel på sin egen Anders och patron Anders Hansson.

C. Tiggegillen-Arbetshjälpsgillen.

Vad som gäller gillen anordnade av t, e, x, präst eller klockare för erhållna naturaprodukter körhjälp m, m, torde sådana gillen ej ha förekommit här. Vad de äldre minns om detta är prästens tionde och för detta gjorde han ej något gille.

Beroende av vissa omständigheter har det förekommit arbetshjälp av olika slag i första hand körsior åt såväl präst, som klockare

ACC. N:R **M. 16228:13.**

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

/3, —

och andra personer. Men det har ej varit ständigt återkommande eller av den art, som efterfrågas i frågelistan. Om detta har varit sedvanligt i långt äldre tid här på orten, som jag ej nu kan skaffa upplysningar om kan jag altså svara varken ja eller nej till. Jag upptecknar nu några exempel på sådana hjälper av olika slag, som jag och mina berättare känner till. En folkskolelärare här, som avgick med pension—det var i slutet av 18 eller början av 1900 talet—byggde sig ett boningshus. Timret till detta hade han köpt ett gammalt rivningshus. Körningen från rivnings till byggnadsplatsen bad han hästägare om hjälp till. Som betalning och tack för körningen blev det ett s, k, körgille. Sådana eller liknande körgille förekom ganska ofta förr i tiden. I regel var det utförda körningar till byggen. Det förekom också att man kunde hjälpa någon, som av en eller annan anledning behövde hjälp. En småbonde eller torpare vars dragdjur blivit sjuka och som grannar och närboende förstod att de hade det svårt, kunde man komma överens om att hjälpa honom med körningen, t, e, x, vårbruket. Många av dessa som behövde det bad om denna hjälp, andra hade svårare för att bedja om hjälp, kunde bliva erbjudna detsamma. Om deras fattigdom ej var större än att

ACC. N:R M. 16228: 1/4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

1/4. —

de kunde göra ett gille, som tack för hjälpen, så gjorde de detta. I en viss mån skulle man nog kunna nämna många sådana åtgärder, som man tiggat eller blivit erbjuden hjälp till och som sedan åtföljts av ett gille. I många avseende var det dock personer, som av olika anledningar, fattigdom, sjukdom, olyckshändelser m.m., tillfälligt behövde att bedja eller blivit erbjudna denna behövliga hjälp. Som framgår av mina uppteckningar var det altså ej vissa yrkesgrupper utan omfattade mera alla mindre kategorier, som ekonomiskt sett var mindre lyckligt lottade. Detta utesluter givetvis icke de personer eller yrkesgrupper, som frågelistan efterfrågar. Under den tid som jag har kunnat få upplysning om, torde det dock ej ha förekommit att vissa personer eller yrkesgrupper skulle ha någon avtalat eller prejudicerande rätt-utan återhjälp-endast ersatt med ett gille. De yrkespersoner, som ombads att närvara på ett gille, utan att direkt ha deltagit i det egentliga arbetet, som gillet gällde, var väl av skilda anledningar. Vid ett körgille kunde det t,e,x, vara en person, som varit gillesvärdens behjälplig med att inköpa byggnadstomt, rivningshus eller dylikt. Han kunde också ha varit honom behjälplig med att anskaffa den behövliga arbetskraften för bygget.

ACC. N:R **M. 16228:15.**

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

/5, —

D. Övriga sammankomster av gilleskaraktär.

Gillan i samband med gåsplockning är okänt här på orten, någon upp
födning av gäss förekommer ej här i någon nämnvärd skala. Samma är
förhållandet med skeppsbyggeri, något sådant har alldrig förekommit
här. I mindre skala torde det däremot ha förekommit t, e, x, vid av-
slutandet av en uppsatt väv. Men i regel var det inom familjemed-
lemmarna.

Sammankomster som torde ha förekommit sedan 1900 talets början och
som förekommer ännu är "symöten". Dessa har väl ej haft eller har
karaktären av gille, men det förekommer alltid kaffebjudningar vid
dessa tillfällen.

Vid oppsittarkvällar har det också förekommit klippning av matttra-
sor, som också hade lite fästlig prägel med kaffedrickning eller
dyligt.

H. Vad som angår körgillan torde jag väl i det närmaste ha skild-
rat, vad som här på orten har varit det mest vanliga vad som angår
körgillan till byggen och dyligt, och likaså körhjälp i våren m, m.

ACC. N:R **M. 16228** : /6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

/6, —

Eftersom det uppmanas i frågelistan att uppteckna också annat om arbetsgillen, än vad som efterfrågas gör jag ett par sådana uppteckningar, fast dessa kan nog ej direkt hänföras till arbetsgillen, fast i ett vist avseende var det detsamma.

Torpäre och mindre jordbrukare i skogsbygden brukade alltid för att få mera vinterfoder att slå ~~X~~fall (åbrinkar) som det också kallas på ortsspråket. De som själva ej hade häst att köra hem detsamma med, brukade att bedja hästägare om hemkörningen av detsamma. Detta har jag själv varit med om under åren 1917-22. Jag arbetade då på en gård här i byn och vi körde då hem med detta ho till ett par mindre jordbrukare i skogsbygden. Om de fick betala till gårdsägaren för hästarna har jag glömt - men jag tror ej att så var fallet, vi brukade att utföra detta arbete gratis, vi gjorde det sedan vi slutat arbetet för dagen. Vi brukade dock alltid att få både mat och kaffe, även brännvin.

Sedan tröskverken gjort sitt intåg, även på smågårdar och torpställen förekom det ofta att dessa småbrukare gick till varandra för att hjälpas åt med tröskningen. Detta fick ju en mera form av utbytesarbete, men det förekom ofta på kvällarna, och avslutades med

ACC. N:R M. 16228:17.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

17. —

ett litet gille. Det förekom också i äldre tid, och i vissa fall förekommer det ännu vid nybyggen, att de som bygger kan få del fri hjälp av arbetskamrater, vänner och bekanta. Om dessa ej är med när taklagsölet (ryggåskannan) bjudes, brukar de att få liknande gille sedan.

Röjningsgillen.

I äldre tid och rätt långt in på 1900 talet förekom det alltid varje vår att man röjde slättergården och viss betesmark. Det var i första hand sådana gårdar, störe, som mindre, som hade s, k, lövgården och som i regel var belägna i gårdshusens närhet. Dessa gårdar röjdes varje vår från nedfallna kvistar och löv. Ofta lejde man kvinnlig arbetskraft för denna röjning. Mor omtalar att hon varit med om sådana röjningsdagsverken. När man företog denna röjning eldade man ej upp kvistarna och lövet förrän på kvällen, då det i regel var lugnare än på dagen. Ungdomar från grannställen - i vissa fall även från längre håll - kom då för att hjälpa till med eldningen. Som avslutning på en sådan röjning förekom i regel ett gille. Om omständigheterna tillät det, kunde det också bliva dans.

ACC. N:R **M. 16228:18.**

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

18 —

Vid kontroll av mina uppteckningar fann jag att jag hade glömt ett par här på orten förekommande gillén. De kommer ej nu i rätt ordning enligt frågelistan. Jag hoppas att folklivsarkivet har överseende med detta.

Ystegillén.

Ystegillén har förekommit här, men ej i den mening som efterfrågas i frågelistan. I äldre ^{tid} förekom det att bönderna slog sig samman när de skulle ysta. De samlas altså flera stycken på en gård och ystade gemensamt. Man gick en gång till ett ställe och en annan gång till ett annat, altså besöktes alla som var med i denna krets. Detta samarbete avslutades sedan med ett "ystegille".

Skördegille.

På de vanliga bondgårdarna förekom ej i regel något skördegille i en egentlig mening. Berättaren Per Johansson är född på en bondgård här i kyrkbyn. Han berättar att när skörden var bärgad brukade de att ha lite extra förplägnad, men ej direkt i form av ett gille. De större gårdarna brukade i regel att ha en skördefäst för sina

ACC. N:R M. 16228:19.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

19, —

anställda och torpare. Till dessa skördefäster blev alla i familjen bjudna även barnen sedan de hade nått en viss ålder. Efter första världskrigets utbrott torde inga sådana skördefäster ha förekommit på någon av dessa gårdar här, i varje fall ej av gammal sed. Jag är född på en utgård här till Mölneby, som barn har jag varit om sådana skördefäster. Det finns ganska många saker, som man varit med om som barn, som man ej glömmet, dit hör också dessa skördefäster som jag har i ett ganska klart minne. Med den omfattning, som Mölneby hade före 1914 med flera stycken gårdar och många torp, här inom socknen, blev det massor av folk på dessa skördefäster. Mat och dryck serverades i trädgården om vädrets makter tillät detsamma, om ej, på sädsmagasinen. Dessa fäster var alla glada för och ej minst vi barn. Det var sällan som vi fattiga barn blev bjudna på så mycket mat, som det brukade att förekomma. Gubbarna-de som ville ha sprit och det var nästan alla denna tid-blev i regel vid gott humör. Dans förekom också alltid på dessa skördegillen, lokal för detta var ett större magasin.